

Vergaderjaar 1993-1994

22 955

Wijziging van de Statistiekwet 1950 (uitvoering van communautaire regelgeving)

Nr. 7

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 1 november 1993

Tijdens de mondelinge behandeling van de wijziging van de Statistiekwet 1950 (22 955) in de Tweede Kamer werden enkele problemen gesignaleerd met betrekking tot de **invoering van een nieuwe methode van waarneming van de intra-EG-handel door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)**. Ik heb bij die gelegenheid toegezegd u op een later moment nader te informeren.

Opschoning berichtgeversbestand

Door het wegvallen van de grensformaliteiten binnen de EG heeft het CBS vanaf 1 januari 1993 voor het intra-EG gedeelte van de buitenlandse handel niet langer de beschikking over de kopieën van douane-documenten, die tot dan toe het traditionele grondmateriaal voor de waarneming vormden. De Intrastat-verordening van de EG stelt daarvoor in de plaats een rechtstreekse waarneming bij het betrokken bedrijfsleven. Daartoe is het noodzakelijk om over een bestand van alle bij de intra-EG handel betrokken bedrijven te beschikken. In de loop van 1992 is door het CBS en de Belastingdienst een aantal enquêtes gehouden onder de 560 000 BTW-aangifteplichtige bedrijven en instellingen teneinde na te gaan welke ondernemingen mogelijk direct onder de Intrastat-verplichting zouden vallen. Op basis van deze informatie werd eind 1992 een voorlopig bestand samengesteld van ruim 40 000 informatieplichtige bedrijven.

Tijdens de eerste maanden van 1993 bleek dat de in dit bestand opgenomen informatie in een aantal gevallen onjuistheden bevatte. Zo kwamen er verouderde BTW-nummers voor, onjuiste weergaven van fiscale structuren binnen ondernemingen en verkeerde inschattingen van de omvang van het handelsvolume van bepaalde ondernemingen. Derhalve werd een relatief groot aantal bedrijven ten onrechte of op onjuiste wijze benaderd met het verzoek om hun Intrastat-opgave over een bepaalde maand te verstrekken. Naar aanleiding van contacten met de aangevers via onder andere de buitendienst van het CBS is een groot

aantal mutaties in het berichtgeversbestand aangebracht. Het aantal mutaties is over de afgelopen maanden gelukkig snel verminderd. De aanloopproblemen lijken derhalve wat dit aspect betreft grotendeels overwonnen. Momenteel blijkt het aantal aangifteplichtige ondernemingen ongeveer 36 000 te bedragen.

Respons bedrijfsleven

De inzending door het bedrijfsleven kwam eveneens moeizaam op gang. Vooral de eerste maanden kwamen grote aantallen opgaven niet danwel veel te laat binnen. Over de eerste vier verslagmaanden van 1993 bedroeg het responspercentage ongeveer 75 in termen van het aantal bedrijven en ongeveer 85 in termen van de waardedekking. Tot de maatregelen die het CBS neemt om tot een verhoging van de respons te komen, behoren de verspreiding van gratis software om de berichtgeving van de ondernemingen te vereenvoudigen, de beschikbaarstelling van hulp in diverse vormen (per telefoon en door de buitendienst), en de organisatie van voorlichtingsbijeenkomsten in den lande ten behoeve van de berichtgevers.

Eerste uitkomsten

De eerste door de CBS gepubliceerde uitkomsten bevatten gezien de niet volledige respons nog een relatief grote marge van onzekerheid. Voor het intra-EG gedeelte van de buitenlandse handel heeft een zekere bijschatting plaats moeten vinden. Hiervoor wordt onder meer gebruik gemaakt van gegevens van De Nederlandsche Bank met betrekking tot het internationale betalingsverkeer, alsmede van informatie van de Belastingdienst met betrekking tot OB-aangiftegegevens over de Intra-EG handel.

Inmiddels zijn over de maanden januari tot en met mei persberichten over de buitenlandse handel verschenen. Uit het laatste persbericht blijkt dat over de eerste vijf maanden van 1993 de totale invoer met circa 8% is gedaald, terwijl de totale uitvoer ten opzichte van het vorig jaar met 3% is afgenomen. Voor de handel met EG-lidstaten bedragen deze dalingspercentages respectievelijk -13% en -4%. Vanwege de grote veranderingen in de waarneming dient de nodige voorzichtigheid in acht genomen te worden ten aanzien van de interpretatie van bovengenoemde uitkomsten. Publikatie van meer gedetailleerde uitkomsten laat nog op zich wachten totdat ook voor allerlei uitsplitsingen een voldoende mate van betrouwbaarheid vastgesteld kan worden.

Ervaringen in andere EG-landen

De stand van zaken met betrekking tot Intrastat in andere lidstaten verschilt van land tot land. Een en ander hangt vaak samen met de wijze waarop de waarneming in het kader van Intrastat geschiedt. In vrijwel alle lidstaten hebben zich aanloopproblemen voorgedaan. In een aantal gevallen hield dat net als in Nederland verband met bestandsproblemen. Ook hebben vrijwel alle lidstaten te kampen met non-respons.

De meeste lidstaten hebben inmiddels met de nodige vertraging uitkomsten op totaalniveau over de intra-EG handel gepubliceerd. Slechts enkele lidstaten hebben ook al gegevens op detailniveau beschikbaar gesteld. Een enkele lidstaat heeft nog in het geheel niets over de intra-EG handel naar buiten gebracht.

Conclusie

Zowel het CBS als het bedrijfsleven hebben gedurende de eerste maanden van 1993 problemen gehad met het nieuwe systeem van waarneming voor de intra-EG handelsstatistieken (Intrastat). De

problemen van het CBS hadden vooral te maken met een onjuist en/of onvolledig berichtgeversbestand. Als gevolg van de vele contacten met de aangevers zijn de afgelopen maanden zoveel mutaties aangebracht dat er inmiddels een redelijk volledig en werkbaar bestand beschikbaar is. Voorts wordt alle moeite gedaan om de respons door de ondernemingen te vergroten. Gezien het belang van de buitenlandse handel voor het Nederlandse bedrijfsleven spannen het CBS en zijn berichtgevers zich in om de statistieken dienaangaande te verbeteren, binnen de kaders van de Intrastat-verordening van de EG.

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen